

Geweld Hoort Nergens Thuis

Actieprogramma Gooi en Vechtstreek 2019-2021

Ons kenmerk: 19.0012595
Versie: Vastgesteld PFHO
Datum: 26-09-2019
Contactpersoon: Afke Jong
E-mail: a.jong@regiogv.nl

INHOUD

1. Inleiding	3
2. Visie	4
3. Huiselijk geweld en kindermishandeling Gooi en Vechtstreek	4
3.1 Waar staan we nu?	4
3.2 Door de ogen van inwoners	5
3.3. Door de ogen van gemeenten en Veilig Thuis.....	6
3.4. Met ogen vanuit domein Veiligheid en Justitie	7
3.5. Door de ogen van gemeentelijke consultants	7
3.6. Kwantitatieve analyse gemeenten Gooi en Vechtstreek : 10% van alle volwassenen is slachtoffer huiselijk geweld.....	7
4. Actieprogramma 2019-2021 verbindt	8
4.1 Uitwerking actielijnen: zo maken we het verschil.	9
4.2 Samenvatting tijdslijn	15
4.3 Wat gebeurt ook maar hoort niet bij dit programma?	16
5. Taskforce huiselijk geweld en kindermishandeling	17
6. Monitoring en sturing	18
7. Financieel kader en begroting	19
8. Bijlagen	20
8.1 Samenvatting actielijnen; wat gebeurt regionaal en wat lokaal?	20
8.2 Samenvatting inzet gemeentelijke uitvoeringsdiensten sociaal domein.....	21
8.3 Samenvatting inzet Veilig Thuis	22

1. Inleiding

Niet op school, niet op straat, maar thuis heb je de grootste kans om met geweld in aanraking te komen. Huiselijk geweld is één van de grootste geweldsvraagstukken van de samenleving. Kinderen en volwassenen die worden mishandeld ondervinden daarvan indringende en langdurige gevolgen. Daarnaast is de impact op de samenleving enorm. Denk aan verminderde werk- en schoolprestaties, schooluitval, maatschappelijke kosten, zorgkosten en arbeidsverzuim.

De afgelopen jaren is er hard gewerkt door professionals en hebben we onze verantwoordelijkheid genomen in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. We hebben goede stappen gezet; huiselijk geweld is opgenomen in het beleidsplan bescherming en opvang, er zijn aandachtfunctionarissen aangesteld en getraind en we kunnen huiselijk geweld steeds beter signaleren. Ook is er een regionale Taskforce huiselijk geweld en kindermishandeling opgericht, waar partners met elkaar gewerkt hebben aan onder andere de meldcode, verwijzindex en kindcheck en preventie en zijn er in het najaar van 2018 meer dan tien voorlichtingsbijeenkomsten over de aanscherping van de meldcode georganiseerd.

Toch lukt het ons onvoldoende om huiselijk geweld duurzaam aan te pakken. Te vaak zien we een herhaling van huiselijk geweld van generatie op generatie, groeien kinderen op in onveilige gezinnen of voelen slachtoffers zich alleen staan. Dat is aanleiding voor de Regio Gooi & Vechtstreek om een actieprogramma "Geweld hoort nergens thuis" op te stellen. Een regionale uitwerking van het landelijk programma waarin gemeenten, samen met het Rijk, de strijd aangaan tegen huiselijk geweld en kindermishandeling.

Het landelijk actieprogramma¹ is opgebouwd langs drie actielijnen:

1. Eerder en beter in beeld
2. Stoppen en duurzaam oplossen
3. Specifieke groepen

Deze actielijnen zijn opgedeeld in verschillende bouwstenen:

In deze notitie beschrijven we het regionaal actieprogramma, dat is opgesteld in nauwe samenwerking met de verschillende gemeentelijke en maatschappelijke partners waaronder de Taskforce huiselijk geweld en kindermishandeling, lokale beleidsadviseurs, gemeentelijke uitvoeringsdiensten, Zorg en Veiligheidshuis en Veilig Thuis.

¹ <https://vng.nl/programma-geweld-hoort-nergens-thuis>

Onze opgave is huiselijk geweld en kindermishandeling terug te dringen, de schade ervan te beperken en zo de cirkel van geweld, de overdracht van generatie op generatie, te doorbreken. De ambitie is geweld eerder en beter in beeld te hebben en duurzaam te stoppen en op te lossen.

Doel van het regionaal actieprogramma is om activiteiten te verbinden en zo gezamenlijk de schouders te zetten onder de opgave huiselijk geweld aan te pakken. Het laat zien op welke van de bouwstenen regionaal onze focus en prioriteit ligt voor de komende periode.

2. Visie

In de Gooi en Vechtstreek streven we ernaar dat inwoners veilig en gezond aan de samenleving kunnen deelnemen. We voelen ons betrokken bij de meest kwetsbare inwoners. We willen dat niemand wegkijkt bij huiselijk geweld en kindermishandeling en dat kinderen opgroeien en zich ontwikkelen in een veilige omgeving. Daarom:

- Doen we er alles aan om huiselijk geweld en kindermishandeling te voorkomen en reageren we alert op signalen.
- Zoeken we, samen met de inwoner/ het gezin, naar duurzame oplossingen als er toch problemen zijn ontstaan. Helpen we snel en zo thuis mogelijk en betrekken het eigen sociaal netwerk. En zorgen we voor korte lijnen tussen betrokken organisaties rondom de inwoner/ het gezin.
- Voorkomen we herhaling en recidive door gefaseerd samen te werken vanuit de visie: "Eerst samenwerken voor veiligheid, dan samenwerken voor risico- gestuurde zorg"².
- Vangen we slachtoffers zoveel mogelijk op in de eigen regio. Alleen als de veiligheid daarom vraagt zoeken we opvang buiten de regio.

Huiselijk geweld zien we als een domein- overstijgend probleem. Het raakt aan het veiligheidsbeleid, sociaal beleid, preventie, huisvesting (opvang), onderwijs en participatie. Een goede samenwerking en ketenaanpak zijn rand- voorwaardelijk. Niemand mag tussen de wal en het schip raken. Dat betekent dat betrokken partijen goed van elkaar weten wie wat doet, wie op de veiligheid let, wie signaleert en wie meldt maar ook dat inwoners weten bij wie ze terecht kunnen voor hulp. Dat organiseren we zo eenvoudig en duidelijk mogelijk.

3. Huiselijk geweld en kindermishandeling Gooi en Vechtstreek

3.1 Waar staan we nu?

Er is de afgelopen jaren veel in gang gezet. Dat geeft een goede basis om op te bouwen. Het lukt steeds beter om huiselijk geweld te signaleren en er is samenwerking op gang gekomen om huiselijk geweld te stoppen.

In de onderstaande tabel zien we wat er bereikt is³. Daarnaast zien we hoe het beleidsplan bescherming en opvang en de actielijnen vanuit Geweld hoort nergens thuis met elkaar samenhangen. De actielijn 'specifieke groepen' loopt door alle programma's heen.

Programma beleidsplan bescherming en opvang	Doelen programma bescherming & opvang	Wat is gerealiseerd?
Programma 1; echte betrokkenheid. Past bij actielijnen: Eerder en beter in beeld en Stoppen en duurzaam oplossen	<ul style="list-style-type: none"> • Sluitende aanpak: passende zorg, ondersteuning of straf • Gemeentelijke regie 	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerkingsafspraken tussen Veilig Thuis en gemeentelijke uitvoeringsdiensten. • Samenwerkingsafspraken tussen Veilig Thuis, Raad, Gecertificeerde instellingen en gemeenten. • Overleg Veilig Verder. • Versterkte procesregie ingebed bij de gemeentelijke uitvoeringsdiensten ter voorkoming van jeugdbescherming-

² Arum en Vogtlander, mei 2016

https://vng.nl/files/vng/201605_visiedocument_gefaseerde_ketensamenwerkingvogtlander_van_arum_0.pdf

³ Dit overzicht is ondermeer gebaseerd op: Nulmeting tbv actieprogramma, maart 2019, besproken in Taskforce april 2019, opvraagbaar bij Afke Jong. De nulmeting geeft een meer gedetailleerd overzicht.

		<ul style="list-style-type: none"> maatregelen. Pilot MDA++⁴ (2019- 2020)
Programma 2; preventie & vroeg-signalering. Past bij actielijn: Eerder en beter in beeld	<ul style="list-style-type: none"> • Integrale voorlichting aan inwoners en professionals • Vroegtijdige signalering in de wijk • Alle professionals werken met de meldcode • Risicjongeren in beeld 	<ul style="list-style-type: none"> • Publiekscampagne #ZIE⁵ in alle regiogemeenten. • Voorlichting over verbeterde meldcode en afwegingskaders aan meer dan 200 professionals. • Team KIM (ervaringsdeskundigen) is betrokken bij voorlichting. • Netwerk van ruim 100 aandachtfunctionarissen geformeerd. • Nieuw convenant Verwijsindex. • Aandacht voor kindcheck dmv campagne "Is het veilig?" • Plan van aanpak zorg coördinator mensenhandel en ketenregisseur. • Project Buitenhuis voor KOPP⁶- kinderen in 2 gemeenten.
Programma 3; veilig & beschermd thuis wonen. Past bij actielijn: Eerder en beter in beeld	<ul style="list-style-type: none"> • Een sterk Veilig Thuis 	<ul style="list-style-type: none"> • Aware⁷ • 24/7 bereikbaarheid en uitrukfunctie in geval van crisis belegt bij Veilig Thuis. • Invoering nieuwe werkwijze per 1-1-2019 nav verbeterde meldcode waaronder radarfunctie.
Programma 4; gebundelde & hoogwaardige crisiszorg. Past bij actielijn: Stoppen en duurzaam oplossen	<ul style="list-style-type: none"> • Versterken van risicotaxatie • Crisiszorg jeugdigen en huiselijk geweld • Snelle toeleiding naar hulp en een sluitende aanpak 	<ul style="list-style-type: none"> • Invoering van vernieuwd handelingsprotocol Veilig Thuis. • Centrum Seksueel Geweld Flevoland en Gooi en Vechtstreek
Programma 5; beschermde woon- en opvang plekken. Past bij actielijn: Stoppen en duurzaam oplossen	<ul style="list-style-type: none"> • Hoogwaardige crisis- en vrouwenopvang 	<ul style="list-style-type: none"> • Oranjehuis Flevoland en Gooi en Vechtstreek (inclusief noodbedden).

3.2 Door de ogen van inwoners

Er zijn 2 belangrijke onderzoeken die inzicht geven in de ervaringen van inwoners:

- Interviews met cliënten vrouwenopvang in 2015 en (beperkt) in 2019.

⁴ MDA staat voor Multi Disciplinaire Aanpak, de eerste + staat voor de inzet van specialisten naast generalisten, de tweede + staat voor intersectorale en integrale samenwerking van ketenpartners bij de aanpak van structureel onveilige situaties. Ook bij MDA++ werken we volgens het principe 1 gezin, 1 plan, 1 regie.

Dit is een aanpak om het geweld te stoppen en het geweldspatroon te doorbreken bij (zeer) ernstige en complexe vormen van geweld en onveiligheid. De werkwijze richt zich op huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel geweld.

De MDA++ is een gefaseerde aanpak, waarbij eerst samenwerken voor (directe en daarna stabiele) veiligheid voorop staat, om vervolgens te werken aan duurzaam herstel.

⁵ <https://www.regiogv.nl/nieuws/foto-expositie-zie-geopend/>

⁶ KOPP staat voor kinderen van ouders met psychiatrische problematiek (waaronder ook verslavingsproblemen).

⁷ Aware is een alarmsysteem in combinatie met een hulpaanbod dat ervoor zorgt dat vrouwen zich veiliger voelen, in huis en op straat. Het gaat om vrouwen die te maken hebben met zeer ernstige bedreiging en stalking.

- Augeo 2019: Nulmeting 83 gezinnen uit de Regio G&V die een Veilig Thuis- traject hebben of hebben gehad. Dit betreft een vierjarig effect- onderzoek (2017-2020) in 9 regio's en de 4 grote steden naar het effect van de aanpak huiselijk geweld op de afname van geweld en toename van welzijn van betrokkenen.

Daarnaast is er een Samenkracht- bijeenkomst (2019) geweest waarin slachtoffers van huiselijk geweld hun ervaringen hebben gedeeld.

Positieve punten	Aandachtspunten
Vanuit onderzoek Augeo: <ul style="list-style-type: none"> - Onderzochte gezinnen uit de Regio G&V rapporteren vaker een hoog inkomen. - De ervaringen en kenmerken van de onderzochte gezinnen uit de regio G&V komen grotendeels overeen met de ervaringen en kenmerken van gezinnen uit de andere onderzochte regio's. 	Vanuit onderzoek Augeo: <ul style="list-style-type: none"> - Uit de onderzochte gezinnen ervaren kinderen gebeurtenissen in het gezin vaker als geweld dan de ouders (ouders rapporteren dit als disciplineren). - 2 op de 5 van de onderzochte ouders geeft aan zelf huiselijk geweld in de eigen jeugd te hebben meegemaakt. - 1 op de 5 onderzochte ouders geeft aan huidig trauma te ondervinden. - De helft van de ouders zegt opvoedingsstress te ervaren. - 1 op de 3 onderzochte kinderen geeft aan last te hebben van trauma. - De helft van de onderzochte ouders geeft aan dat er ten tijde van het geweld ook sprake was van middelenmisbruik. - Het cijfer dat onderzochte gezinnen geven aan de kwaliteit van leven is laag, het komt overeen met dat van vluchtelingen in Europa.
Cliënten vrouwenopvang: <ul style="list-style-type: none"> - Opvang: onderdak en kans aan jezelf te werken. - Stimuleren van zelfredzaamheid. - Doorstroom naar eigen woning na de opvang. 	Cliënten vrouwenopvang: <ul style="list-style-type: none"> - Respondenten zoeken geen hulp bij ontstaan geweld, vaak lange historie van geweld. - Vaak veel organisaties betrokken (geweest). - Volgtijdelijke hulp sluit onvoldoende aan en de huisarts is weinig betrokken. - Lange wachttijd voor therapie of therapie start niet op juiste moment. - Aan de kinderen wordt weinig hulp geboden. - Nazorg na opvang; Financiële mogelijkheden onvoldoende duidelijk en psychologische hulp ontbreekt. - Politie; houding van politie wordt niet als positief ervaren en terugkoppeling politie na incident over vervolg kan beter. - Zorg voor cultuursensitieve hulpverlening: bijv door vertrouwenspersonen vanuit de eigen gemeenschap in te zetten/ voor te lichten.
Samenkracht: <ul style="list-style-type: none"> - Hulp werkt als er een klik is met de hulpverlener. - Praten met lotgenoten helpt. - Goede ervaringen met Veilig Thuis. 	Samenkracht: <ul style="list-style-type: none"> - Preventie: Zorg dat kinderen weerbaar worden. - Hulp: De hulp voelt soms als straf of slachtoffers voelen zich onder druk gezet. - Mbt hulp aan plegers: zorg dat hulpverleners oog hebben voor de impact van de problematiek op de veiligheid in het gezin. - Zet meer ervaringsdeskundigen in. - Doe iets aan de beeldvorming mbt Veilig Thuis

3.3. Door de ogen van gemeenten en Veilig Thuis

Eind 2017/begin 2018 hebben de gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek de monitor Aanpak Huiselijk geweld en kindermishandeling van het Nederlands Jeugd Instituut ingevuld. Daaruit kunnen we aflezen waar we staan met de aanpak van de gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek. Deze monitor is besproken in de Taskforce huiselijk geweld en kindermishandeling.

Daarnaast is door de adviseur bescherming en opvang (regionaal projectleider Geweld hoort nergens thuis) bij beleidsadviseurs en Veilig Thuis geïnventariseerd wat zij als aandachtspunten ervaren.

Positieve punten

Aandachtspunten

<p>NJI- kindermishandeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Goede score tov landelijke cijfers op voorlichting en training. - Goede score tov landelijke cijfers op zorg voor kinderen in de opvang. <p>NJI- huiselijk geweld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Goede score tov landelijke cijfers op een gezamenlijke en gecoördineerde aanpak (mda++) en passende hulp. <p>Beleidsadviseurs en VT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er is veel in gang gezet zoals publiekscampagne, aansluiting bij preventief aanbod, project Buitenshuis voor KOPP- kinderen, werken met de meldcode, Centrum Seksueel Geweld, start aanpak mensenhandel en start pilot mda++. 	<p>Beleidsadviseurs en VT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het gaat bij huiselijk geweld om samenwerking tussen verschillende partijen en op verschillende niveau's; hoe zorg je dat je steeds goed blijft schakelen en voor aansluiting tussen wat in de taskforce gebeurt en lokaal? Doe regionaal wat je lokaal niet kunt. - De aansluiting van zorg en veiligheid en de verbinding met het Zorg en Veiligheidshuis kan beter. - Ouderenmishandeling is een onderbelicht thema en wordt nog te weinig gemeld. Het vraagt om specifieke lokale allianties. - Aansluiting tussen zorg en onderwijs kan beter.
--	---

3.4. Met ogen vanuit domein Veiligheid en Justitie

Op 8 april 2019 is de nieuwe veiligheidsstrategie van de regio Midden Nederland vastgesteld voor de periode 2019- 2022. In deze regionale strategie zijn 3 prioriteiten gesteld; georganiseerde ondermijnende criminaliteit (waaronder mensenhandel), effectieve verbinding van veiligheid en zorg (waaronder huishoudens met complexe problematiek) en cyberveiligheid.

Positieve punten	Aandachtspunten
<ul style="list-style-type: none"> - Er is de afgelopen jaren veel ervaring opgedaan met de samenwerking in de aanpak van veiligheidsproblemen in midden Nederland. - Geweld in de regio Midden Nederland is afgenomen. - De werelden van zorg en veiligheid zijn dichterbij elkaar gebracht. 	<ul style="list-style-type: none"> - Beter aansluiten bij de leefwereld huishoudens met meervoudige en complexe problemen; gefragmenteerde systemen aanpakken. - Met vroegtijdige zorginterventies voorkomen dat casussen in de veiligheidshoek terecht komen. Bijvoorbeeld door preventieve gezinsaanpak. - Ontwikkelen van een effectieve systeemmethodiek voor de aanpak van huishoudens met complexe problemen. - Betere samenwerking en informatie-uitwisseling tussen veiligheidsdomein en strafketen en sociaal domein.

3.5. Door de ogen van gemeentelijke consulenten

Positieve punten	Aandachtspunten
<ul style="list-style-type: none"> - Goede samenwerking met Veilig Thuis, zo nodig worden samen huisbezoeken afgelegd na een melding. - VT draagt actief en meestal warm over aan de USD en er wordt vroegtijdig samengewerkt tbv inzet risico- gestuurde zorg. - Uitvoeren versterkte procesregie door gemeentelijke consulenten. - Goede samenwerking met lokale partijen. - Medewerkers zijn getraind in de meldcode. 	<ul style="list-style-type: none"> - Signalen van huiselijk geweld worden niet direct door de USD's opgevangen; zij werken niet in de wijk. De verantwoordelijkheid voor signaleren en uitvoeren van de zorg is belegd bij zorgaanbieders. Afspraak is dat zij bij signalen van huiselijk geweld contact leggen met de USD. Daarnaast onderhoudt de USD contact met lokale partijen zoals huisartsen, politie, welzijn en scholen. - Als Veilig Thuis beoordeelt dat er geen sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling dan wordt het initiatief om andere hulp te zoeken (denk aan opvoedhulp of financiële hulp) soms bij de inwoner gelegd. - Als USD afschaalt ligt de regie bij de inwoner of zorgaanbieder. Soms wordt te laat weer opgeschaald.

3.6. Kwantitatieve analyse gemeenten Gooi en Vechtstreek : 10% van alle volwassenen is slachtoffer huiselijk geweld.

Het Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatie Centrum⁸ heeft recent onderzoek gedaan naar het voorkomen van huiselijk geweld en kindermishandeling in Nederland. Het onderzoek betreft uitsluitend fysiek en seksueel geweld.

- 5,5% van de volwassenen heeft in de afgelopen 5 jaar een voorval meegemaakt. In 20% van deze gevallen gaat het om structureel geweld. De helft van deze gevallen is partnergeweld.
- 12% van de scholieren meldt dat zij weleens lichamelijk geweld hebben meegemaakt.
- 3% van alle kinderen maakt ernstig en structureel geweld mee. Dit gaat bijna altijd om geweld van de ouder (vaak de moeder) naar het kind.
- 2,5 % van alle kinderen heeft te maken met huiselijk geweld (geweld tussen de ouders) en kindermishandeling.

In 2016⁹ woonden er 55.199 jeugdigen (tm 17 jaar) in de Regio Gooi & Vechtstreek. Als we de landelijke cijfers toepassen op deze jeugd dan hebben 1.655 jeugdigen te maken met ernstig en structurele kindermishandeling en 6.623 jeugdigen maken weleens lichamelijk geweld mee.

In 2016 woonden er 209.728 volwassenen in de Regio Gooi & Vechtstreek. Als we de landelijke prevalentie cijfers op hen toepassen dan hebben 11.535 weleens een gewelddadige gebeurtenis meegemaakt. 2.302 Mensen hebben te maken met structureel fysiek of seksueel geweld.

In de gezondheidsspeiling van de Regio Gooi & Vechtstreek is psychisch geweld ook meegenomen. 10% Van de volwassenen tussen de 19 en 64 jaar geeft aan slachtoffer te zijn van huiselijk geweld. 4% Van de ouderen geeft aan slachtoffer te zijn van huiselijk geweld. Daarnaast geeft 16% van de mantelzorgers aan zich overbelast te voelen. Dit is een belangrijk aandachtspunt omdat ontspoorde mantelzorg kan leiden tot ouderenmishandeling.

4. Actieprogramma 2019-2021 verbindt

Er is al hard gewerkt en toch kan het nog beter. De echte uitdaging is om huiselijk geweld duurzaam op te lossen. Dat vergt een lange adem en gericht samenwerken. Eerst aan directe veiligheid, dan aan risico- gestuurde zorg en daarna pas aan herstelgerichte zorg. We kunnen nog veel effectiever afstemmen tussen zorg en straf. Specifieke aandacht is nodig voor ouderenmishandeling. Er is nog geen goede aanpak en samenwerking bij financieel misbruik en ontspoorde mantelzorg. Ook de verbinding met het onderwijs is nog onvoldoende tot stand gekomen.

Een tweede grote opgave is om het gemakkelijker te maken om naar buiten te treden en hulp te vragen, ook voor de pleger. Inzet van ervaringsdeskundigen en lotgenotencontact kan de drempel verlagen. Ook het onderwijs kan een belangrijke rol vervullen in het bespreekbaar maken van 'wat normaal is' en voorlichten over gezonde en ongezonde relaties.

In dit hoofdstuk beschrijven we wat ervoor nodig is om de komende 3 jaar een verschil te kunnen maken in de aanpak huiselijk geweld. We gaan aan de slag met:

- 1) Realiseren van de inrichting van een regionaal bestuurlijk netwerk, waar de integrale sturing op de aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld is belegd en waar een effectieve verbinding tussen zorg en veiligheid en zorg en onderwijs wordt gemaakt¹⁰.
- 2) De verbinding leggen tussen wat op regionaal niveau ontwikkeld wordt en op lokaal niveau gedaan wordt¹¹.

Dit doen we door:

- a. Regionaal op te pakken wat lokaal niet kan.
 - b. Regionaal projectleiding op thema's, monitoren voortgang en aanreiken handvatten voor lokale uitwerking.
 - c. Lokale uitwerking en samenwerking.
 - d. Ontwikkeling inhoudelijk netwerk aandachtfunctionarissen huiselijk geweld.
- 3) Aanbrengen van focus door stellen van prioriteiten op de 3 actielijnen.
Dit doen we door:
 - i) Datgene dat de afgelopen jaren in gang is gezet goed te implementeren.

⁸ WODC, cahier 2019-1 https://www.wodc.nl/binaries/Cahier%202019-1_2668i%20_Volledige%20tekst_tcm28-374137.pdf

⁹ Staat van de Regio, gezondheidsmonitor GGD 2016

¹⁰ Zie hoofdstuk 5 en 6 voor de uitwerking.

¹¹ Voor de uitwerking taakverdeling zie ook bijlage 8.1.

- ii) Alleen nieuwe initiatieven te ontwikkelen als dat echt nodig is om stappen te kunnen zetten.

4.1 Uitwerking actielijnen: zo maken we het verschil.

De komende jaren is vooral aandacht nodig op:

Actielijn: Eerder en beter in beeld:

- 1) Verbeteren lokale infrastructuur en effectief samenwerken rondom (zicht op) veiligheid

Actielijn: Stoppen en duurzaam oplossen

- 2) Verbeteren traumascreening en –behandeling
- 3) Verbeteren verbinding zorg & onderwijs
- 4) Verbeteren pleger- aanpak¹²

Actielijn specifieke groepen

- 5) Mensenhandel
- 6) Aanpak ouderenmishandeling

Hieronder staan de acties uitgewerkt in doelen, tijdspad en begroting. Een overzicht van de tijdslijn, activiteiten en gevraagde inzet van de gemeentelijke uitvoeringsdiensten sociaal domein en Veilig Thuis zijn te vinden in bijlage 8.2 en 8.3.

1. Verbeteren lokale infrastructuur en effectief samenwerken rondom (zicht op) veiligheid

1	Verbeteren lokale infrastructuur en effectief samenwerken rondom (zicht op) veiligheid
Beschrijving	
<p>Inwoners die te maken hebben met huiselijk geweld kunnen te maken krijgen met verschillende partijen die hen ondersteunen om de eigen veiligheid te beschermen. Dat kan de politie zijn, een jongerenwerker, een zorgpartij, Veilig Thuis of de procesregisseur van de gemeente. Om goed te kunnen samenwerken is het nodig dat men van elkaar weet wie wat doet en met welk doel. Dat is nu nog lang niet altijd het geval. Slachtoffers geven aan dat ze zich niet serieus genomen voelen en dat ze onvoldoende geïnformeerd worden.</p> <p>Ten aanzien van de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, heeft de gemeentelijke uitvoeringsdienst sociaal domein (USD), de volgende taken¹³:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het <u>signaleren en bespreekbaar maken</u> van huiselijk geweld en kindermishandeling, en wanneer nodig op basis van de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling een melding doen bij Veilig Thuis, - het <u>zorgdragen voor het zicht op veiligheid</u> in die casussen die door Veilig Thuis worden overgedragen aan de lokale infrastructuur, - het <u>zorgdragen voor het inzetten van (specialistische vormen van) ondersteuning</u>, hulpverlening en behandeling gericht op het bewerkstelligen van veiligheid, het wegnemen van de risicofactoren van huiselijk geweld en kindermishandeling, en indien nodig herstel. 	
Wat willen we bereiken?	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gemeentelijke uitvoeringsdiensten, zorgpartijen en veiligheidspartijen werken gefaseerd samen aan directe, stabiele en duurzame veiligheid. Het is voor inwoners en betrokken professionals duidelijk wie de regie heeft. Informatie wordt vroegtijdig gebundeld (met inachtneming van privacywetgeving) en we weten wat er kan. Daardoor zijn er minder escalaties en duurt de onveilige situatie minder lang. 2. Eén procesregisseur per gezin die de schakel is tussen zorg en veiligheid. <ol style="list-style-type: none"> 1. Gezinnen/ cliënten hebben te maken met één contactpersoon (medewerker van de gemeentelijke uitvoeringsdienst) gedurende het gehele hulpverleningstraject van directe tot duurzame veiligheid. 	

¹² Projectplan nog in ontwikkeling en onder voorbehoud van financiering projectenpool 'van denken naar doen' 2020.

¹³ Uit: CONCEPT Kwaliteitskader Veiligheid voor de lokale infrastructuur, juni 2019, VNG

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Deze contactpersoon houdt gedurende het gehele hulpverleningstraject zicht op de veiligheid. 3. Deze contactpersoon voelt zich voldoende toegerust om te gaan met geweldsdynamiek. 3. Het sociaal- en veiligheidsdomein begrijpen elkaars taal en wereld en zijn goed op de hoogte van elkaars (on-) mogelijkheden. 4. Overzicht van alle aanpakken zodat deze elkaar versterken en overlap kan worden voorkomen. 5. Duidelijke informatie en communicatie richting slachtoffers van huiselijk geweld over melding bij Veilig Thuis en mogelijk vervolg daarop.
Wat gaan we daarvoor doen?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ontwikkelen van een gezamenlijk uitgangspunt mbt de vraag¹⁴; wie is verantwoordelijk voor veiligheid? 2. Door ontwikkelen van samenwerkingsafspraken over procesregie, casusregie en continuïteit van de zorg bij overdracht van Veilig Thuis naar de gemeente. 3. Adviseren over het zo nodig aanpassen van het gemeentelijk werkproces zodat bij complexe casuïstiek één procesregisseur per gezin schakel is tussen zorg en veiligheid en betrokken blijft tijdens het gehele traject van directe veiligheid naar duurzame veiligheid (één gezicht voor het gezin/ de cliënt). 4. Toerusten van gemeentelijke procesregisseurs, wmo- en jeugdconsulenten op het werken met veiligheidsvoorwaarden en houden van zicht op veiligheid. (Zo nodig ook voor Gecertificeerde Instellingen en zorgaanbieders.) Bijv. Leerprogramma ontwikkelen (training en coaching). 5. Toezien op afspraken met organisaties mbt werken met de meldcode en verwijzindex (ism inkoop en contractbeheer) gericht op zo nodig meedenken en faciliteren. 6. Faciliteren actie 'Orange the World' tbv bespreekbaar maken geweld tegen vrouwen. 7. Jaarlijks organiseren van netwerk- bijeenkomsten tussen politie, gemeentelijke uitvoeringsdiensten, Veilig Thuis en zorg- en welzijnspartijen om onderlinge beeldvorming te bespreken en zicht te krijgen op elkaars mogelijkheden. 8. Onderzoeken mogelijkheden gemeentelijke overlegvorm tussen sociaal- en veiligheidsdomein tbv complexe (huiselijk geweld/ mensenhandel) casuïstiek¹⁵. 9. Met regionale aandachtspersoon politie op het gebied van huiselijk geweld meedenken over aanbod van training in bejegening van slachtoffers huiselijk geweld voor agenten.
Wat gebeurt ook maar hoort niet bij dit programma?	<ol style="list-style-type: none"> 10. In aansluiting op het transformatieplan Jeugd onderzoeken hoe we preventie en vroegsignalering beter vormgeven op vindplaatsen (peuterspeelzalen, primair en voortgezet onderwijs). 11. Aansluiten bij (landelijke) ontwikkeling rondom het kwaliteitskader 'Veiligheid voor de lokale infrastructuur'¹⁶ en lokale implementatie. 12. Afspraken nav evaluatie pilot MDA++ kunnen ook invloed hebben op bovengenoemde werkprocessen. 13. Vanuit het regionaal uitvoeringsprogramma Veiligheid Voorop!¹⁷: Goed opzetten actieoverleg tussen Veilig Thuis, OM en politie. Mogelijk aansluiten op Utrecht of Flevoland. Korte lijnen naar elkaar, weten wat er kan en beter benutten interventiepalet vanuit het OM. 14. Vanuit regionaal uitvoeringsprogramma Veiligheid Voorop!: Inventariseren welke overleggen en werkstromen er zijn zowel op de vroegtijdige afstemming tav casuïstiek (denk aan VT-melding, ZSM,

¹⁴ Op bestuurlijk niveau in de Taskforce huiselijk geweld en kindermishandeling en in portefeuillehouders overleg.

¹⁵ Goed voorbeeld in ontwikkeling in Wijdmeren.

¹⁶ https://vng.nl/files/vng/plan_van_aanpak_versterken_lokale_infrastructuur.pdf

¹⁷ <https://vng.nl/programma-geweld-hoort-nergens-thuis/veiligheid-voorop>

	<p>crisis, afstemmingsoverleg, MDA++) als op de overleggen tav de verbeteragenda en de verschillende verbeterprogramma's en opschonen waar mogelijk.</p> <p>15. Vanuit Actieagenda Regionale Veiligheid Strategie: Kennis ontwikkelen en delen op effectievere verbinding van veiligheid & zorg waaronder doorontwikkeling PGA en opgavegericht werken.</p> <p>16. Vanuit landelijk netwerk Veilig Thuis: foldermateriaal voor cliënten.</p>								
Start en einddatum:	1-9-2019- 31-12-2021.								
Inzet USD	<p>Deelnemen aan overleg mbt samenwerkingsafspraken met VT (één afgevaardigde per gemeente): 3 maal verspreid over 2019- 2020.</p> <p>Deelname aan leerprogramma voor diegenen die met veiligheidsplannen werken (1 dag pp).</p> <p>Implementeren werkafspraken rondom werken met veiligheidsvoorwaarden en 'één gezicht voor het gezin'.</p> <p>Deelname aan netwerkbijeenkomsten (afgevaardigde consulent per USD)</p> <p>Zo nodig aanpassen werkproces complexe huiselijk geweld casuïstiek.</p> <p>Onderzoeken en zo nodig implementeren van casuïstiek- overleg SD/OOV.</p>								
Financiering:	<p>Kosten worden gemaakt ivm deskundigheidsbevordering, training en netwerkbijeenkomsten. Het zwaartepunt hiervan zal in 2020/ 2021 liggen. Deze zal deels uitgevoerd kunnen worden door Veilig Thuis en deels zal inzet van een externe opleider nodig zijn. Training voor politieagenten valt onder de verantwoordelijkheid van de politie.</p> <table border="1" data-bbox="587 898 1062 1032"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Bedrag</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>€ 3.000</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>€ 32.000,=</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>€ 32.000,=</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Bedrag	2019	€ 3.000	2020	€ 32.000,=	2021	€ 32.000,=
Jaar	Bedrag								
2019	€ 3.000								
2020	€ 32.000,=								
2021	€ 32.000,=								
Uitvoering door:	<p>Regionaal projectleider GHNT</p> <p>Betrokken: Veilig Thuis, Zorg en Veiligheidshuis, gemeentelijke adviseurs Jeugd/ WMO/ OOV en communicatie, gemeentelijke uitvoeringsdiensten sociaal domein, politie, Regio G&V inkoop en contractbeheer, GGD, zorg& welzijnsorganisaties.</p>								

2. Trauma sensitiviteit en behandeling

2	Trauma sensitiviteit en behandeling
Beschrijving ¹⁸	<p>Recent onderzoek in de regio Gooi & Vechtstreek onder gezinnen die te maken hebben gehad met Veilig Thuis toont aan dat 2 op de 5 onderzochte ouders zelf huiselijk geweld in de eigen jeugd heeft meegemaakt en dat 1 op de 5 onderzochte ouders en 1 op de 3 onderzochte kinderen last heeft van klachten als gevolg van trauma door de gebeurtenissen.</p> <p>Te weinig slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling krijgen op verwerking van trauma gerichte behandeling aangeboden (o.a. EMDR) terwijl uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat deze interventies de grootste vermindering geven van klachten. Onbehandeld trauma leidt tot hoge maatschappelijke kosten bijvoorbeeld als gevolg van ziekteverzuim, uitval op school of het risico opnieuw slachtoffer te worden.</p> <p>Klachten als gevolg van trauma worden onvoldoende herkend. Inwoners weten niet waar zij terecht kunnen met hun klachten en hoe de (eventuele) behandeling bekostigd wordt. Zowel professionals als bestuurders hebben nog te weinig zicht op de impact van trauma's en het belang van behandeling.</p>
Wat willen we bereiken?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwoners weten waar zij terecht kunnen voor diagnose en behandeling van aan trauma gerelateerde klachten en hoe dit bekostigd wordt. 2. Slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling worden actief bevraagd op (symptomen) trauma- klachten. 3. Er is zicht op het aanbod van gespecialiseerde behandelaren en dit is

¹⁸ Verkorte weergave; een uitgebreid projectplan is ingediend bij de projectenpool.

	bekend gemaakt op Kieszo ¹⁹ . 4. Professionals onderkennen de impact van trauma en het belang van behandeling en weten hoe ze dit kunnen herkennen en (vanuit de eigen rol) bespreekbaar kunnen maken.								
Wat gaan we daarvoor doen?	1. 2019: Inzichtelijk maken (en eventueel vergroten van) aanbod. 2. 2020: Ontwikkelen handvatten voor traumascreening en – monitoring. 3. 2021: Vergroten traumasensitiviteit bij professionals (gemeentelijke uitvoeringsdiensten, huisartsen, Jeugd&Gezin, verloskundigen en zorgaanbieders).								
Start en einddatum:	1-9-2019- 31-12-2021.								
Inzet USD	2020: Deelname aan werkgroep tbv ontwikkelen handvatten (afgevaardigde per gemeente). 2020: Ingebruikname screener en deelname aan workshop. 2021: Aanvullende opleiding over trauma (procesregisseurs) en deelname aan voorlichtingsbijeenkomst voor wmo en jeugdconsulenten.								
Financiering:	Voor dit project wordt jaarlijks subsidie aangevraagd bij de projectenpool 'van denken naar doen'. Voor het projectjaar 2019 (september- september) is een bedrag van € 50.000,= toegekend.								
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Bedrag</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>€ 30.000,=</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>€ 50.000,=</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>€ 50.000,=</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Bedrag	2019	€ 30.000,=	2020	€ 50.000,=	2021	€ 50.000,=
Jaar	Bedrag								
2019	€ 30.000,=								
2020	€ 50.000,=								
2021	€ 50.000,=								
Uitvoering door:	Regionaal projectleider GHNT Betrokken: Regio inkoop en contractbeheer, Veilig Thuis, gemeentelijke uitvoeringsdiensten sociaal domein, Geestelijke Gezondheids Zorg, huisartsen, Jeugd & Gezin, verloskundigen en zorgaanbieders.								

3. Verbinding zorg en onderwijs, waaronder Handle with Care

3	Verbinding zorg en onderwijs
Beschrijving	<p>Scholen hebben een rol in het signaleren van huiselijk geweld en kunnen sociale steun bieden aan kinderen zodat hun veerkracht wordt vergroot. Zij dienen snel op de hoogte te zijn van door andere professionals gesignaleerde geweldsescalaties in het gezin van hun leerling. Hierdoor kunnen leerlingen beter opgevangen en gesteund worden.</p> <p>De communicatie en samenwerking tussen verschillende professionals kan en moet beter. Scholen hebben nu onvoldoende zicht op de aanwezige hulp in een gezin waardoor zij hun rol onvoldoende kunnen oppakken, zich handelingsverlegen voelen of rekening kunnen houden met de omstandigheden van een leerling.</p>
Wat willen we bereiken?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bekend maakt bemind: Korte lijnen tussen zorg en Veilig Thuis en de school. Hierdoor verbeterd de communicatie en stijgt het aantal meldingen en/of adviesvragen. 2. Leerlingen weten wat huiselijk geweld en kindermishandeling is ("wat normaal is") en hoe zij kunnen handelen als dit hen zelf of anderen betreft. 3. Scholen kunnen sociale steun bieden aan leerlingen die te maken hebben gehad met huiselijk geweld.
Wat gaan we daarvoor doen?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een 'subtiele' campagne specifiek gericht op de verschillende (leeftijds-) groepen leerlingen, denk aan stickers op wc-deuren. Daarnaast flyers voor zorgcoördinatoren die zij kunnen meegeven aan leerlingen. 2. Lespakket over huiselijk geweld en kindermishandeling zodat kinderen beter geïnformeerd zijn. 3. Veilig Thuis en de scholen maken afspraken over terugkoppelingen

¹⁹ Kieszo is een website waarop inwoners van de Gooi & Vechtstreek aanbieders kunnen kiezen en waarderen. Deze website zal aangepast worden met een specifieke pagina zodat zowel het volwassen als jeugdhulp- aanbod inzichtelijk is (waaronder ook niet-gecontracteerd aanbod).

	na meldingen en zorgcoördinatoren worden ingelicht in het proces rondom een melding.								
	4. We starten een project Handle with Care. ²⁰ Handle with Care maakt het mogelijk snel steun te bieden aan kinderen die getuige zijn geweest van huiselijk geweld. Het eerste projectjaar gericht op alle PO- scholen in één gemeente. Daarna vervolgpriject gericht op alle scholen in de regio en waarin ook VO (en zo mogelijk ROC) worden meegenomen.								
Wat gebeurt ook maar hoort niet bij dit programma?	5. Vanuit het transformatieplan Jeugd: <ol style="list-style-type: none"> Onderwijs-zorgconsulent op Rebound Onderwijs-zorgarrangementen op basis van fte bekostiging op een SBO en SO school Onderzoeken hoe we preventie en vroegsignalering beter vormgeven op vindplaatsen (peuterspeelzalen, primair en voortgezet onderwijs). 								
Start en einddatum:	1-9-2019- 31-12-2021.								
Inzet USD	Geen inzet maar wel informeren van consulenten die betrokken zijn bij de scholen.								
Financiering:	Er worden kosten gemaakt voor het project Handle with Care, voor het aanschaffen en de implementatie van het lespakket en voor de campagne voor leerlingen. De kosten voor Handle with Care (€ 50.000,=) zijn toegekend vanuit de projectenpool 'van denken naar doen'. Het projectjaar loopt van september 2019 tot september 2020. De kosten voor het lespakket en de campagne vallen onder het regionale actieprogramma.								
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Bedrag</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>€ 50.500,=</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>€ 55.500,=</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>€ 10.500,=</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Bedrag	2019	€ 50.500,=	2020	€ 55.500,=	2021	€ 10.500,=
Jaar	Bedrag								
2019	€ 50.500,=								
2020	€ 55.500,=								
2021	€ 10.500,=								
Uitvoering door:	Regionaal projectleider GHNT/ GGD Betrokken: Augeo, Veilig Thuis, Regionaal Bureau Leerplicht, Unita (samenwerkingsverband PO), schoolbesturen en gemeenten. Vanaf 2020/2021 ook (samenwerkingsverband) VO en ROC.								

4. *Pleger- aanpak; nog in ontwikkeling*

5. *Mensenhandel (loopt, bestaand project)*

5 Mensenhandel	
Beschrijving	Mensenhandel betreft slachtoffers van; <ul style="list-style-type: none"> - Seksuele uitbuiting - Arbeidsuitbuiting - Criminele en overige uitbuiting Het plan van aanpak mensenhandel is gericht op signalering, ontwikkelen van een sluitende aanpak, beschikbaarheid en coördineren hulpaanbod, aanspreekpunt voor slachtoffers, voorstellen doen voor beleid, kennis en deskundigheidsbevordering en een effectief casuoverleg.
Wat willen we bereiken?	<ol style="list-style-type: none"> Terugdringen mensenhandel. Zicht op mensenhandel; beeld van de aantallen en vormen die voorkomen in de regio Gooi & Vechtstreek. Goede samenwerking tussen opsporingsdiensten en zorgpartijen om mensenhandel te stoppen en op te lossen. Een passend hulpaanbod voor slachtoffers.
Wat gaan we daarvoor doen?	<ol style="list-style-type: none"> Inzet van zorgcoördinator en ketenregisseur voor de duur van een jaar. Maken van samenwerkingsafspraken en deze verwerken in een convenant.

²⁰ Voor dit project is een uitgebreid projectplan ingediend bij de landelijke projectenpool.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Ontwikkelen van een aanpak. 4. Campagne 'Open je ogen' tbv bewustwording bij het publiek en beter signaleren en een (mini-) symposium voor professionals. 5. Trainen van consulenten. 6. Evalueren en doen van voorstellen mbt continueren van de aanpak en de structurele inbedding.
Wat gebeurt ook maar hoort niet bij dit programma?	7. Aansluiting zoeken op Regionale Veiligheidsstrategie Midden Nederland: taskforce ondernemende criminaliteit.
Start en einddatum:	1-3-2019- 1-3-2020 met mogelijk verlenging van een jaar
Inzet USD	Optioneel: Deelname aan symposium.
Financiering:	Financiering valt niet onder het regionaal actieprogramma GHNT maar is gekoppeld aan het voorstel 'zorgcoördinatie mensenhandel' van november 2018. https://www.regiogv.nl/wp-content/uploads/2018/11/3.1-Zorgcoördinator-Mensenhandel.pdf De campagne en het mini- symposium worden gefinancierd vanuit de incidentele reserve van bescherming en opvang.
Uitvoering door:	Zorg coördinator en ketenregisseur Betrokken: Veilig Thuis, GGD, Zorg en Veiligheidshuis, gemeentelijke uitvoeringsdiensten sociaal domein, politie, zorg & welzijn partijen, beleidsadviseurs gemeenten OOV en sociaal domein.

6. Ouderenmishandeling

6	Ouderenmishandeling
<p>Beschrijving</p> <p>Ouderenmishandeling is het handelen of het nalaten van handelen van al degenen die in een terugkerende persoonlijke of professionele relatie met de oudere (iemand van 65 jaar of ouder) staan, waardoor de oudere persoon lichamelijke en/of psychische en/of materiële schade lijdt en waarbij van de kant van de oudere sprake is van een vorm van gedeeltelijke of volledige afhankelijkheid.</p> <p>Plegers kunnen (ex-)partners, (klein)kinderen, familieleden, huisvrienden of zorgprofessionals zijn.</p> <p>Landelijk onderzoek wijst uit dat 1 op de 20 ouderen ermee te maken heeft. In de Regio Gooi & Vechtstreek geeft 16% van de mantelzorgers aan overbelast te zijn. Overbelasting van mantelzorgers kan leiden tot hardhandige hulp.</p> <p>In 2018 is in de regio Gooi & Vechtstreek (kleinschalig) onderzoek gedaan naar ketensamenwerking rondom ouderenmishandeling. Er werden drie aanbevelingen gedaan; geef ouderenmishandeling een duidelijke plek in het beleid zowel op strategisch als operationeel niveau, zorg voor goede ketensamenwerking en zorg dat ketenpartners elkaar kennen en kennis kunnen delen.</p> <p>Beleid rondom ouderenmishandeling is gericht op het doorbreken van het taboe, aanpakken van handelingsverlegenheid, voorkomen van ontspoorde mantelzorg, veilig financieel ouder worden en justitiële inzet als dat nodig is.</p> <p>Daarvoor zijn partijen nodig als Veilig thuis, gemeentelijke uitvoeringsdiensten en beleidsadviseurs, lokale aanbieders, zorgverzekeraars, betrokken partijen bij mantelzorg, financiële uitbuiting, eenzaamheidsbestrijding, ouderenwelzijn en partijen die ouderen vertegenwoordigen.</p> <p>In 2019 is op initiatief van een lokale aanbieder van ouderenzorg een start gemaakt met het vormen van alliantie gericht op vroeg- signalering en preventie van financieel misbruik.</p>	
Wat willen we bereiken?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ouderenmishandeling en financieel misbruik van ouderen wordt eerder gezien en professionals weten wat ze kunnen doen om dit te voorkomen. 2. Mantelzorgers van ouderen voelen zich ondersteunt ook als de zorg steeds zwaarder wordt. Zij weten wie zij kunnen benaderen voor hulp en weten onafhankelijke cliënt ondersteuning te vinden. 3. Als het toch misgaat weten zorgpartners en veiligheidspartners elkaar te vinden.
Wat gaan we daarvoor doen?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Faciliteren lokale alliantie (regio Gooi & Vechtstreek) ter voorkoming van financieel misbruik. 2. In kaart brengen en benutten van interventiemogelijkheden (zorg &

	<p>straf) op gebied van ouderen mishandeling.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Uitbreiden kennis en mogelijkheden mbt ontspoorde mantelzorg, veilig financieel ouder worden en andere signalen van ouderen mishandeling bij gemeentelijke uitvoeringsdiensten: <ol style="list-style-type: none"> a. Opleiden van aandachtfunctionarissen huiselijk geweld met betrekking tot ouderen mishandeling. b. Aanpassen werkprocessen bijv door ingebruikname checklisten (naar voorbeeld van ambulancediensten en Eerste Hulp) en versterken procesregie bij ouderen mishandeling. 4. Inzichtelijk maken sociale kaart (voor inwoners en professionals) en mogelijke knelpunten (zoals noodbed of logeerplek) aanpakken. 5. Publiekscampagne en mini- symposium voor professionals om nieuwe werkwijze onder de aandacht te brengen. In 2019 start maken met voorlichting mbv Meldcodetour²¹; regionale bijeenkomst. 								
Start en einddatum:	1-9-2019- 31-12-2021.								
Inzet USD	Opleiden en inzet van aandachtfunctionarissen: 1 dag per AF Deelname (van een afgevaardigde aandachtfunctionaris per gemeente) aan (de opzet van) de alliantie ter voorkoming financieel misbruik): Totaal ongeveer 5 bijeenkomsten verspreid over 2019 en 2020 In gebruik name checklists: Workshop per gemeentelijke USD + introductie tijdens regulier overleg.								
Financiering:	Kosten worden gemaakt voor het opleiden van aandachtfunctionarissen ouderen mishandeling (2020), het faciliteren van een lokale alliantie financieel misbruik (2019/ 2020), de publiekscampagne en het mini- symposium (2021).								
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Jaar</th> <th>Bedrag</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>€ 1.000,=</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>€ 7.500,=</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>€ 20.000,=</td> </tr> </tbody> </table>	Jaar	Bedrag	2019	€ 1.000,=	2020	€ 7.500,=	2021	€ 20.000,=
Jaar	Bedrag								
2019	€ 1.000,=								
2020	€ 7.500,=								
2021	€ 20.000,=								
Uitvoering door:	Regionaal projectleider GHNT ism projectgroep alliantie financieel misbruik en de werkgroep van de Taskforce huiselijk geweld en kindermishandeling. Betrokken: GGD, Veilig Thuis, Zorg en Veiligheidshuis, gemeentelijke uitvoeringsdiensten sociaal domein, gemeentelijke adviseurs WMO/ OOV, deelnemers lokale alliantie waaronder notarissen en banken, ouderenzorg& welzijn- en geriatric- partijen en ouderen- organisaties.								

4.2 Samenvatting tijdslijn

Thema	2019	2020	2021
1 lokale infrastructuur en effectief samenwerken rondom (zicht op) veiligheid	Ontwikkelen gezamenlijk uitgangspunt en maken samenwerkingsafspraken Netwerkbijeenkomst	Leerprogramma Implementatie werkafspraken Door ontwikkelen afspraken rondom complexe casuïstiek hg/ mensenhandel Toezicht op implementatie meldcode en verwijsindex bij organisaties Netwerkbijeenkomst	Uitloop leerprogramma Verbeteracties nav toezicht op invoering meldcode en verwijsindex Netwerkbijeenkomst

²¹ De Meldcodetour is een eenmalig initiatief vanuit het landelijk programma om de aangescherpte meldcode onder de aandacht te brengen.

2 trauma	Inzichtelijk maken en zo nodig vergroten aanbod traumabehandeling	Ontwikkelen handvatten voor traumascreening en monitoring	Vergroten traumasensitiviteit
3 onderwijs	Project Handle with Care in 1 gemeente (primair onderwijs) Gerichte campagne voortgezet onderwijs en ROC Lespakket kindermishandeling	Uitbreiding Handle with Care naar alle gemeenten en zo mogelijk voortgezet onderwijs en ROC Afspraken tav terugkoppeling meldingen	Uitloop project Handle with Care op VO en ROC
4 pleger- aanpak		Onderzoeken, doen van voorstellen over en uitvoeren projectplan verbeteren aanpak plegers waaronder lotgenotencontact en inzet ervaringsdeskundigen.	Implementatie aanpak
5 ouderenmishandeling	Ontwikkeling lokale alliantie financieel misbruik	Implementatie lokale alliantie financieel misbruik Ontwikkelen interventie mogelijkheden en sociale kaart Opleiden aandachtfunctionarissen ouderenmishandeling	Publiekscampagne en symposium Blijvend aandacht houden
6 mensenhandel	Ontwikkelen zorg- en veiligheidsketen Mini- symposium	Evalueren en borgen	

4.3 Wat gebeurt ook maar hoort niet bij dit programma?

Hieronder schetsen we de acties die van direct belang zijn voor het behalen van doelstellingen van het regionaal actieprogramma maar die op een andere plek worden uitgevoerd. Zo houden we overzicht op het totaal aan activiteiten die worden uitgevoerd in de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling.

Actielijn	Actie	Waar wordt dit wel opgepakt?
Eerder en beter in beeld	<p>Trainingen voor gemeente ambtenaren en professionals in de wijk in vroegsignalering huiselijk geweld.</p> <p>Bij campagnes op andere thema's (zoals alcoholmisbruik) alert zijn op verbinding met huiselijk geweld.</p> <p>Voortzetting campagne 'is het veilig' voor zorgprofessionals (bewustwording tav impact problematiek op veiligheid voor omgeving).</p>	Regionale agenda preventie en vroegsignalering bescherming en opvang 2020-2021

	Implementeren afspraken verwijzingsindex en faciliteren training	Taskforce huiselijk geweld en kindermishandeling-werkgroep verwijzingsindex
	Versterken weerbaarheid van leerlingen.	Regionale agenda preventie en vroegsignalering bescherming en opvang 2020-2021
	Versterken samenwerking zorg en veiligheid	Actieagenda Regionale Veiligheidsstrategie veiligheidsregio MN, onderdeel effectieve verbinding veiligheid & zorg ²² . Bovenregionale uitvoeringsagenda Veiligheid Voorop! ²³
	Implementatie kwaliteitskader veiligheid voor lokale infrastructuur. ²⁴	Regio G&V ism Veilig Thuis en gemeentelijke uitvoeringsdiensten.
	Onderzoeken hoe we preventie en vroegsignalering beter vormgeven op vindplaatsen (peuterspeelzalen, primair en voortgezet onderwijs).	Transformatieplan Jeugd, Regio Gooi & Vechtstreek
Stoppen en duurzaam oplossen	Opvang slachtoffers verbeteren: Handvatten voor en monitoren van aanpak knelpunten rapport Vrouwen in de Knel	Door de Regio G&V ism Oranjehuis (vrouwenopvang) en gemeentelijke uitvoeringsdiensten.
	Uitwerken en evalueren aanpak gericht op bereiken duurzame veiligheid: Pilot MDA++.	Regio G&V, Beleidsplan B&O- onderdeel sluitende aanpak; project MDA++ ism Zorg en Veiligheidshuis, Veilig Thuis en gemeentelijke uitvoeringsdiensten.
Specifieke groepen	Door- ontwikkelen en vergroten bekendheid Centrum Seksueel Geweld (acute zorg slachtoffers seksueel geweld).	Regio G&V ism Centrum Seksueel Geweld
	Kinderen in kwetsbare opvoedings-problematiek (hoog-risicogroep): Inzet programma KOPP KVO.	Regionale agenda preventie en vroegsignalering bescherming en opvang 2020-2021
	Verspreiden informatie materiaal voor onderwijs mbt herkennen van en handelen bij huwelijkse dwang en achterlating.	GGD ism Regionaal Bureau Leerplicht op basis van landelijk ontwikkeld materiaal.
	Interventiemogelijkheden uitbreiden voor snelle inzet jeugdhulp complexe scheidingen.	Uitvoeringsprogramma Scheiden zonder schade (plan van aanpak uniform hulpaanbod bij complexe scheidingen).

5. Taskforce huiselijk geweld en kindermishandeling

De Regio Gooi & Vechtstreek kent sinds 2017 een Taskforce Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. Deze Taskforce bestaat uit deelnemers van gemeenten en organisaties en is als (bestuurlijk) netwerk

²² <https://veiligheidscoalitie.nl/home/> : Veiligheidsstrategie 2019-2022.

²³ Ontwikkelagenda Justitiepartners en Veilig Thuis in meerjarig perspectief ten aanzien van de gezamenlijke aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, 2018.

²⁴ Concept opgesteld door VNG in afstemming met het Landelijk Netwerk Veilig Thuis, ambtelijk overleg centrumgemeenten Vrouwenopvang en het wethoudersoverleg centrumgemeenten Vrouwenopvang. In het najaar 2019 het kwaliteitskader ter vaststelling aan de Commissie Zorg, Jeugd en Onderwijs worden aangeboden.

inhoudelijk verantwoordelijk voor het sturen op de resultaten, scheppen van randvoorwaarden en het monitoren van de uitvoering van het regionaal actieprogramma Geweld hoort nergens thuis. Ook heeft de Taskforce een belangrijke rol om onze gezamenlijke aanpak rondom huiselijk geweld doorlopend te verbeteren. De Taskforce kan op elk gewenst moment voorstellen doen en suggesties aandragen om de aanpak te verbeteren en aan te scherpen. Ze houden in de gaten of we voldoende tempo maken, resultaten behalen of mogelijk moeten bijstellen en of we alle inwoners voldoende in beeld hebben.

De Taskforce komt tweemaal per jaar bij elkaar en bestaat uit een burgemeester van één van de regiogemeenten, wethouders, bestuurders van organisaties, een ervaringsdeskundige, de managers van het Zorg & Veiligheidshuis en Veilig Thuis en beleids- /uitvoeringsambtenaren van gemeenten (dit ter afweging van de afzonderlijke wethouders). Het secretariaat wordt door de Regio (projectleider) uitgevoerd.

Daarnaast heeft de Taskforce een belangrijke rol bij de dagelijkse uitvoering van het actieprogramma. Met partijen die deelnemen aan de Taskforce wordt in de uitvoering nauw samengewerkt en afgestemd om de goede dingen goed te doen voor inwoners die te maken hebben met huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit doen we door het instellen van actiegerichte werkgroepen die samenwerken aan een specifiek resultaat en na het behalen van dit resultaat weer opgeheven worden.

Eenmaal per jaar is er een gezamenlijke bijeenkomst waarin de Taskforce en de werkgroepen met elkaar de behaalde resultaten in het zonnetje zetten en vooruit kijken naar het komende jaar. Deelnemers aan de Samenkracht- bijeenkomsten worden hiervoor ook uitgenodigd.

Inhoudelijk netwerk aandachtfunctionarissen huiselijk geweld en kindermishandeling

Daarnaast is er een inhoudelijk netwerk van aandachtfunctionarissen. Inmiddels hebben meer dan 100 aandachtfunctionarissen vanuit ruim 70 organisaties zich aangemeld. In samenwerking met het Regionaal Leerhuis wordt een leerprogramma uitgewerkt dat door de Regio Gooi & Vechtstreek gefaciliteerd wordt maar dat zij inhoudelijk zelf vormgeven. De planning is om 3 keer per jaar een thema- en netwerkbijeenkomst te organiseren waarbij de 1ste 3 al gepland zijn.

Samenkracht

Ervaringsdeskundige inwoners worden regelmatig via Samenkracht betrokken. Bij de uitvoering van het actieprogramma halen we actief input op van inwoners, zodat we maximaal aansluiten bij de vraag en behoeften van onze inwoners.

6. Monitoring en sturing

De voortgang van de doelstellingen uit het actieprogramma wordt gevolgd door de Regio Gooi & Vechtstreek. Jaarlijks wordt er één halfjaarlijks tussenrapportage en één jaarrapportage opgesteld op basis waarvan de voortgang van dit plan gevolgd kan worden. Deze rapportages worden gepubliceerd op de website van de Regio.

Bestuurlijke aansturing

De aansturing van dit actieprogramma op bestuurlijk niveau vindt plaats door het portefeuillehouders-overleg Gezondheid en Ondersteuning en de Taskforce Huiselijk Geweld en Kindermishandeling. De Taskforce bespreekt de voortgang van het plan tweemaal per jaar.

Operationele aansturing

Op ambtelijk niveau wordt het plan operationeel aangestuurd door:

- Het uitvoeringsoverleg Gezondheid en Ondersteuning van uitvoerende managers van gemeentelijke uitvoeringsdiensten. Waar nodig sluiten uitvoerende medewerkers van partners uit de Taskforce Huiselijk Geweld en Kindermishandeling aan.
- Het beleidsteam waar beleidsvertegenwoordigers van gemeenten en waar nodig afgevaardigde beleidsadviseurs van partners aan deelnemen.

In het uitvoeringsoverleg en het beleidsteam komt de uitvoering van het regionaal actieprogramma regelmatig op de agenda (minimaal eens per kwartaal).

Strategische aansturing

Op strategisch niveau stuurt het directieoverleg sociaal domein het actieprogramma aan. De bespreking in het directieoverleg gebeurt op basis van de jaarrapportage en/of indien escalatie noodzakelijk is. Waar nodig/gewenst sluiten partners uit de Taskforce bij dit overleg aan.

Projectleider Geweld hoort nergens thuis

De projectleider is verantwoordelijk voor de realisatie van het actieprogramma Geweld hoort nergens thuis. De projectleider stimuleert en faciliteert samenwerking tussen gemeenten en partners en partners onderling. De projectleider monitort de projectresultaten regelmatig en communiceert hierover in de richting van stakeholders. Tenslotte zorgt de projectleider voor aansluiting met landelijke programma's en activiteiten op het snijvlak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Vanuit het landelijk programma Geweld hoort nergens thuis is een programmateam ingericht dat regionale projectleiders ondersteunt en leren & ontwikkelen tussen de regio's ondersteunt. De regio Gooi & Vechtstreek wordt ondersteunt op de ontwikkeling van 3 thema's, namelijk trauma, sociale steun aan kinderen en MDA++.

7. Financieel kader en begroting

We ontvangen 2 vormen van financiering vanuit het landelijk programma Geweld hoort nergens thuis:

- 1) Een financiële bijdrage voor de regionale projectleiding van € 25.000,- voor 2018²⁵ en € 75.000,- voor de jaren 2019, 2020 en 2021. Deze is/ wordt toegevoegd aan de uitkering van de centrumgemeente Hilversum en via een begrotingswijziging naar de Regio overgemaakt.
- 2) Daarnaast kunnen we vanuit de projectenpool 'van denken naar doen' gekoppeld aan het landelijk programma financiële ondersteuning aanvragen op projecten voor de jaren 2019, 2020, 2021. Voor 2019 is dit reeds aan de Regio toegekend. Voor 2020 en 2021 nog niet.

In onderstaande begroting staan de financiële consequenties van alle acties die behoren tot het regionaal actieprogramma uitgewerkt. De plannen die hierin genoemd staan kunnen worden gedekt vanuit de subsidies. Er is geen aanvullende financiering vanuit de gemeenten nodig.

Begroting GHNT	2018	2019	2020	2021	Dekking
Kosten					
Projectleider	€ 25.000		€ 20.000	€ 33.500	GHNT
Project trauma**		€ 30.000	€ 50.000	€ 50.000	Projectenpool
Project Handle with Care**		€ 30.000	€ 50.000	€ 5.000	Projectenpool
Lespakket en campagne onderwijs		€ 10.500	€ 5.500	€ 5.500	GHNT
Lokale samenwerking zicht op veiligheid		€ 3.000	€ 32.000	€ 32.000	GHNT
Ouderenmishandeling		€ 1.000	€ 7.500	€ 20.000	GHNT
Orange the World		€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	GHNT
Inhoudelijk netwerk AF		€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	GHNT
Borgen MDA++			€ 45.000	€ 25.000	GHNT/ Projectenpool
Plegeraanpak verbeteren**			€ 20.000	€ 25.000	Projectenpool
Verbeteren inzet ervaringsdeskundigen en lotgenoten contact			€ 5.000	€ 9.000	GHNT
Totaal	€ 25.000	€ 78.000	€ 238.500	€ 208.500	
Resultaat*		€ 97.000	€ 33.500		
* meenemen naar volgend projectjaar					
** 2020 en 2021 onder voorbehoud financiering projectenpool					

²⁵ Zie pagina 97 van de decembercirculaire 2018

8. Bijlagen

8.1 Samenvatting actielijnen; wat gebeurt regionaal en wat lokaal?

Actielijn	Acties	Regionaal	Lokaal
Eerder en beter in beeld	Bespreekbaar durven maken	Faciliteren actie Orange the World (jaarlijks).	Uitvoeren actie Orange the World (jaarlijks)
		Faciliteren herhaling publiekscampagne #ZIE, (ook aandacht voor ouderenmishandeling en mensenhandel).	Herhaling publiekscampagne (ook aandacht voor ouderenmishandeling) in lokale gemeente
		Aanbieden lespakket over kindermishandeling en faciliteren campagne gericht op leerlingen.	Scholen: lespakket opnemen in programma en aanbieden laagdrempelig voorlichtingsmateriaal.
	Verstevigen lokale structuur; verbeteren samenwerking rondom zicht op veiligheid	Faciliteren ontwikkelen gezamenlijk uitgangspunt tav veiligheid.	Zo nodig aanpassen werkproces uitvoeringsdiensten tbv één procesregisseur voor gehele hulptraject bij onveiligheid in huishoudens.
		Faciliteren maken van samenwerkingsafspraken over procesregie en continuïteit van zorg.	Toerusten gemeentelijke procesregisseurs en consulenten in werken met veiligheidsvoorwaarden.
		Toeziën op afspraken met organisaties mbt werken met de meldcode en verwijfsindex.	Zorgen dat professionals met meldcode en verwijfsindex werken.
		Faciliteren netwerk van aandachtfunctionarissen hg en km.	Elkaar kennen en vinden. Deelname aan netwerkbijeenkomsten, training en coaching.
		Faciliteren netwerkbijeenkomsten tbv vergroten kennis over mogelijkheden vanuit zorg en straf.	Lokale ketenafspraken rondom zorg & veiligheid.
		Aansluiting zoeken bij lokale pga voor de werkwijze rondom huiselijk geweld.	
		Verbeteren vaardigheden in werken met veiligheidsvoorwaarden.	
		Meedenken met politie over verbeteren bejegening slachtoffers.	
	Verstevigen lokale structuur: verbinding zorg en onderwijs	Campagne en lespakket over huiselijk geweld en kindermishandeling.	Informereren van consulenten die betrokken zijn bij scholen.
		Sociale steun voor kinderen in het onderwijs a) Project Handle with	

Care			
Stoppen en duurzaam oplossen	Traumasesensitiviteit, - screening en passende hulp	Inzichtelijk maken aanbod traumabehandeling.	Zorgdragen voor doorlopende zorglijn bij trauma.
		Ontwikkelen handvatten traumascreening.	In gebruik nemen instrument screening.
		Vergroten traumasensitiviteit bij professionals.	Deelnemen aan deskundigheidsbevordering.
	Verbeteren pleger aanpak ²⁶	Onderzoeken, doen van voorstellen over en uitvoeren projectplan verbeteren aanpak plegers waaronder lotgenotencontact en inzet ervaringsdeskundigen.	Deelname aan project, eventueel deskundigheidsbevordering en verwijzen van plegers naar juiste aanbod.
Specifieke groepen	Intensiveren aanpak ouderen-mishandeling	Faciliteren vormen van lokale alliantie tegen financieel misbruik ouderen.	Deelname aan lokale alliantie financieel misbruik ouderen.
		Ontwikkelen zorg & veiligheidsketen oa gericht op ontspoorde mantelzorg en ouderenmishandeling.	In gebruik nemen checklists signaleren ouderenmishandeling en (zelf-) verwaarlozing.
		Deskundigheidsbevordering voor professionals	Lokale zorgketen rondom ontspoorde mantelzorg
	Verbeteren aanpak mensenhandel	Ontwikkelen zorg & veiligheidsketen Aansluiting zoeken bij taskforce ondermijnende criminaliteit (Bureau RVS)	Oppakken casuïstiek in lokale zorg & veiligheidsketen.

8.2 Samenvatting inzet gemeentelijke uitvoeringsdiensten sociaal domein.

In samenwerking met het Regionaal Leerhuis zal een leerprogramma worden uitgewerkt waarbij rekening gehouden wordt spreiding in de tijd en afstemming met andere projecten.

Thema/ Bijlage	2019	2020	2021
1 lokale infrastructuur en effectief samenwerken rondom (zicht op) veiligheid	Overleg Deelname netwerkbijeenkomst	Deelname leerprogramma en netwerkbijeenkomst Afspraken rondom complexe casuïstiek Implementatie werkafspraken lokale infrastructuur	Uitloop leerprogramma Deelname netwerkbijeenkomst
2 trauma		Deelname werkgroep Ingebruikname screener	Deelname aan opleiding en voorlichting
3 onderwijs			
4 pleger-aanpak		Deelname project	Implementatie
5 mensenhandel	Deelname aan symposium		

²⁶ Projectplan nog in ontwikkeling en onder voorbehoud van financiering projectenpool 'van denken naar doen' 2020.

6 ouderenmishandeling	Meedenken ontwikkeling lokale alliantie	Ingebruikname checklists Opleiden aandachtfunctionarissen ouderenmishandeling Deelnemen aan lokale alliantie	Deelname aan symposium Blijvend aandacht houden
Overige thema's		Regionaal borgen MDA++ Meedenken inzet ervaringsdeskundigheid/ lotgenotencontact	Regionaal borgen MDA++

8.3 Samenvatting inzet Veilig Thuis

Thema/ Bijlage	2019	2020	2021
1 lokale infrastructuur en effectief samenwerken rondom (zicht op) veiligheid	Overleg Voorlichting meldcode Deelname netwerkbijeenkomst	Deskundigheids- bevordering werken met veiligheidsvoorwaarden Deelname netwerkbijeenkomst Afspraken rondom complexe casuïstiek hg/ mensenhandel Implementatie werkafspraken Voorlichting meldcode	Uitloop deskundigheids- bevordering werken met veiligheidsvoorwaarden Deelname netwerkbijeenkomst Voorlichting meldcode
2 trauma	Deelname werkgroep	Deelname werkgroep Ingebruikname screener	Deelname aan opleiding en voorlichting
3 onderwijs	Deelname stuurgroep Handle with Care	Deelname stuurgroep Handle with Care Afspraken tav terugkoppeling meldingen	Deelname stuurgroep Handle with Care
4 pleger- aanpak		Deelname project	Implementatie
5 mensenhandel	Deelname aan symposium		
6 ouderenmishandeling	Meedenken ontwikkeling lokale alliantie	Deelnemen aan lokale alliantie Meedenken uitbreiding interventiemogelijkheden	Meedenken en deelname aan symposium
Overige thema's		Regionaal borgen MDA++ Meedenken inzet ervaringsdeskundigheid/ lotgenotencontact	Regionaal borgen MDA++